

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА НАВЧАННЯ

УДК 811.111

DOI <https://doi.org/10.57125/pedacademy.2024.06.29.14>

Вплив особистісно-орієнтованого підходу до навчання на формування мовних компетенцій студентів у вищому навчальному закладі

Шикун Алла Володимирівна

асистент кафедри іноземних мов Національного університету водного господарства та природокористування, 33028, м.Рівне, вул. Соборна 11, Україна,
ORCID <https://orcid.org/0000-0003-2043-014X>

Прийнято: 15. 06. 24 | Опубліковано: 29. 06. 24

***Анотація.** Стаття досліджує вплив особистісно-орієнтованого підходу до навчання на формування мовних компетенцій студентів у вищому навчальному закладі та аналізує основні принципи особистісно-орієнтованого підходу до навчання та їх вплив на формування мовних компетенцій студентів у вищому навчальному закладі.*

Для дослідження впливу особистісно-орієнтованого підходу на формування мовних компетенцій студентів у вищому навчальному закладі були використані різноманітні методи, зокрема непряме спостереження за навчальними заняттями дозволило дослідити реальні умови та методи викладання, що використовуються викладачами. Це дало змогу оцінити, як теоретичні принципи особистісно-орієнтованого підходу реалізуються на практиці. Аналіз навчальних планів, програм, методичних матеріалів та оцінювальних інструментів допоміг зрозуміти, як особистісно-орієнтований

підхід інтегрований у офіційну навчальну документацію та наскільки він відображається у навчальному процесі.

Встановлено, що особистісно-орієнтований підхід є ключовим в контексті сучасної освіти, оскільки він забезпечує індивідуалізований підхід до навчання, враховуючи потреби, інтереси та можливості кожного студента. Формування мовних компетенцій є важливою складовою вивчення іноземних мов у вищому навчальному закладі, оскільки це сприяє розвитку культурного розуміння та міжкультурної комунікації. Методи нейролінгвістичного програмування спрямовані на покращення комунікативних навичок та розвитку мовної інтуїції через моделювання успішних мовних стратегій. Крім того, сучасні дослідження в області нейролінгвістики дозволяють інтегрувати знання про функціонування мозку у процес навчання, що сприяє більш ефективному та швидкому засвоєнню мовного матеріалу. Викладач відіграє ключову роль у впровадженні особистісно-орієнтованого підходу до навчання. Основне завдання викладача полягає в тому, щоб створити сприятливі умови для індивідуального розвитку кожного студента, підтримуючи їхню мотивацію та залученість.

Результати цього дослідження сприятимуть покращенню методів навчання іноземних мов у вищих навчальних закладах, сприяючи ефективнішому формуванню мовних компетенцій студентів.

***Ключові слова:** індивідуалізований підхід, мотивація, моделювання мовних стратегій, нейролінгвістичні підходи.*

The influence of a person-oriented approach to learning on the formation of language competences of students in a higher educational institution

Alla Volodymyrivna Shykun

assistant of the department of foreign languages of the National University of Water and Environmental Engineering, 33028, Rivne, st. Soborna 11, Ukraine,
ORCID <https://orcid.org/0000-0003-2043-014X>

***Abstract.** The article examines the influence of a person-oriented approach to learning on the formation of language competences of students in a higher educational institution and analyzes the main principles of a person-oriented approach to learning and their influence on the formation of language competences of students in a higher educational institution.*

Various methods were used to study the influence of a person-oriented approach on the formation of language competences of students in a higher educational institution, in particular, indirect observation of educational classes allowed to investigate the real conditions and teaching methods used by teachers. This made it possible to assess how the theoretical principles of the person-oriented approach are implemented in practice. The analysis of curricula, programs, methodical materials and evaluation tools helped to understand how a person-oriented approach is integrated into the official educational documentation and to what extent it is reflected in the educational process.

It has been established that a person-oriented approach is key in the context of modern education, as it provides an individualized approach to learning, taking into account the needs, interests and capabilities of each student. The formation of language competences is an important component of studying foreign languages in a higher educational institution, as it contributes to the development of cultural understanding and intercultural communication. Neurolinguistic programming methods are aimed at improving communication skills and developing language intuition through modeling successful language strategies. In addition, modern

research in the field of neurolinguistics makes it possible to integrate knowledge about the functioning of the brain into the learning process, which contributes to more effective and faster learning of language material. The teacher plays a key role in implementing a person-oriented approach to learning. The main task of the teacher is to create favorable conditions for the individual development of each student, supporting their motivation and involvement.

The results of this study will contribute to the improvement of methods of teaching foreign languages in higher educational institutions, contributing to the more effective formation of students' language competences.

Keywords: *individualized approach, motivation, modeling of language strategies, neurolinguistic approaches.*

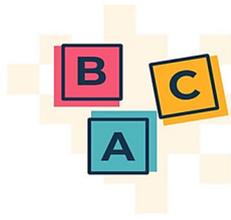
Постановка проблеми. У сучасному світі, де знання іноземних мов стає ключовою навичкою для професійного та особистісного розвитку, важливим стає пошук ефективних підходів до навчання мов у вищих навчальних закладах. Традиційні методи навчання, засновані на механічному запам'ятовуванні граматичних правил та словникового запасу, часто не відповідають потребам сучасних студентів, які прагнуть не лише вивчити мову, а й вільно та впевнено користуватися нею в різноманітних комунікативних ситуаціях. Особистісно-орієнтований підхід до навчання, що враховує індивідуальні особливості, інтереси та потреби кожного студента, стає все більш актуальним в освітній практиці.

Особливої уваги заслуговують нові нейролінгвістичні підходи до навчання іноземних мов, які дозволяють підвищити ефективність навчального процесу за рахунок інтеграції знань про функціонування мозку та психічні процеси, що супроводжують засвоєння мовних знань. Використання технологій нейролінгвістичного програмування (НЛП), методів розвитку мовних навичок на

основі досліджень мозкової активності та інших сучасних методів навчання дозволяє створити індивідуалізовані програми навчання, які відповідають специфічним потребам кожного студента.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Особистісно-орієнтований підхід до навчання вже давно привертає увагу дослідників та практиків в галузі освіти. Однією з фундаментальних праць у цій галузі є книга Карла Роджерса «Freedom to Learn» (Свобода в навчанні), яка вийшла у 1969 році. Роджерс, як засновник гуманістичної психології, підкреслює важливість створення навчального середовища, яке сприяє самоактуалізації та розвитку особистості студентів. «Освіченою є лише та людина, яка навчилася вчитися та змінюватися». – Роджерс, К. Р. [15, с.4]. Його ідеї стали основою для подальших досліджень у сфері особистісно-орієнтованого навчання. Серед сучасних досліджень на тему особистісно-орієнтованого підходу варто згадати книгу Кена Робінсона «Creative Schools: The Grassroots Revolution That's Transforming Education» (Творчі школи: Революція знизу, яка трансформує освіту), опубліковану у 2015 році. Робінсон акцентує увагу на необхідності реформування освітніх систем для створення умов, які дозволяють студентам розвивати свої таланти та інтереси та на використанні нейролінгвістики. Він стверджує: «Роль креативного лідера полягає не в тому, щоб мати всі ідеї; це в тому, щоб створити культуру, де кожен може мати ідеї та відчувати, що їх цінують». [14, с.5]. Роботи таких авторів, як Джон Хатті та Грегорі Йетс, також заслуговують на увагу. У книзі «Visible Learning and the Science of How We Learn» (Видиме навчання та наука про те, як ми вчимося), виданій у 2014 році, автори аналізують ефективність різних освітніх методик, включаючи особистісно-орієнтовані підходи, і пропонують способи їх адаптації до потреб студентів вищих навчальних закладів [13, с.2].

У роботі «Формування англомовної компетентності майбутніх фахівців в економічній галузі через продуктивні види мовленнєвої діяльності», Арбузов В. О. розглядає важливе питання формування англомовної компетентності майбутніх фахівців. У дослідженні «Розкриття соціокультурного потенціалу лексичних одиниць з метою формування соціокультурної компетенції у процесі вивчення іноземних мов» Голуб І. Ю. досліджує методи розкриття соціокультурного аспекту лексики для підвищення рівня соціокультурної компетентності студентів у процесі навчання іноземних мов. Гусак Т. у «Методична автентичність при вивченні іноземних мов» досліджує, як використання автентичних матеріалів та методів може покращити процес вивчення іноземних мов у навчальних закладах. Сосновчик О. О. в праці «Розвиток мотивації учнів засобами проєктних технологій на уроках англійської мови у ЗЗСО» досліджує ефективність використання проєктних технологій як інструменту для збільшення мотивації учнів у процесі вивчення англійської мови. Юніна О. Є. досліджує застосування інноваційних технологій у процесі викладання іноземних мов у загальноосвітніх школах та вищих навчальних закладах. «Формування комунікативної культури майбутніх учителів у позааудиторній роботі» - у роботі А. В. Файдевич досліджує процес формування комунікативної культури студентів, які навчаються на вчителів, у контексті їхньої позааудиторної діяльності. У кваліфікаційній роботі «Розвиток комунікативної компетентності здобувачів освіти», автор Шевченко Т. С. досліджує стратегії та методи формування ефективної комунікативної компетентності серед учнів.

В цілому, сучасна література демонструє значний інтерес до особистісно-орієнтованого підходу та його впливу на формування мовних компетенцій студентів. Багато авторів, такі як Марцин С.О., Юніна О.Є, Гусак Т., Шевченко Т.С., Файдевич А.В., Костенко Т.А. та багато інших, підкреслюють важливість

індивідуалізації навчання, врахування нейропсихологічних аспектів та створення навчального середовища, яке сприяє розвитку особистісних і мовних навичок. Впровадження цих підходів у вищих навчальних закладах значно підвищує ефективність процесу навчання іноземних мов.

На основі попередніх досліджень та огляду літератури варто зазначити, що різноманітні підходи, такі як використання особистісно-орієнтованого підходу, інноваційних технологій, нейролінгвістичного програмування та проектних методів, дозволяють покращити процес вивчення іноземних мов у вищих навчальних закладах.

Результати попередніх досліджень також вказують на важливість використання автентичних матеріалів та методів для підвищення ефективності навчання. Проте, існують обмеження і прогалини в знаннях, зокрема, не вистачає досліджень, що б детально проаналізували вплив особистісно-орієнтованого підходу на формування мовних компетенцій студентів у вищому навчальному закладі.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Попри позитивні результати попередніх досліджень, залишаються кілька невирішених аспектів, які потребують уваги, та будуть розглянуті в статті:

- Підготовка викладачів до застосування особистісно-орієнтованих методів.
- Інтеграція сучасних нейролінгвістичних методів. Хоча нейролінгвістичні методи показали свою ефективність, їх інтеграція в освітній процес поки що не є достатньо дослідженою.
- Оцінка довгострокового впливу. Більшість досліджень зосереджуються на короткострокових результатах застосування особистісно-орієнтованого підходу. Необхідні додаткові дослідження для оцінки довгострокового впливу цього підходу на мовні компетенції студентів та їх подальшу професійну діяльність.

Ці невирішені питання вказують на необхідність подальших досліджень та інновацій у сфері освіти для забезпечення більш ефективного та індивідуалізованого підходу до навчання мов.

Формулювання цілей статті (постановка завдання):

- дослідити вплив особистісно-орієнтованого підходу до навчання на формування мовних компетенцій студентів у вищому навчальному закладі;
- проаналізувати основні принципи цього підходу, його вплив на мотивацію та ефективність навчання;
- розглянути сучасні нейролінгвістичні методи, що можуть бути інтегровані в освітній процес.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням здобутих наукових результатів.

Основні принципи особистісно-орієнтованого підходу до навчання. Особистісно-орієнтований підхід до навчання базується на ідеї, що кожен студент є унікальною особистістю з власними індивідуальними потребами, інтересами, здібностями та стилем навчання. Основні принципи цього підходу:

Студент-центризм. Увага фокусується на студенті як на центральній фігурі навчального процесу. Викладачі створюють середовище, яке сприяє активному залученню студентів у процес навчання, підтримують їхню ініціативу та самостійність.

Підтримка мотивації. Викладачі прагнуть підтримувати та підвищувати внутрішню мотивацію студентів [2, с.197]. Це досягається через створення навчальних ситуацій, які відповідають інтересам студентів, та надання їм можливості бачити прогрес у своїх досягненнях [4, с.95].

Рефлексія та саморозвиток. Студенти заохочуються до самостійного аналізу свого навчального процесу, рефлексії над своїми успіхами та невдачами, що сприяє розвитку самосвідомості та саморегуляції.

Соціальна взаємодія. Навчальний процес організовується таким чином, щоб сприяти взаємодії студентів між собою та з викладачами [1, с.5]. Це включає групову роботу, дискусії, рольові ігри та інші форми колективного навчання.

Нові нейролінгвістичні підходи до навчання іноземних мов. Кен Робінсон стверджує: «Справа в тому, що з огляду на виклики, з якими ми стикаємося, освіту не потрібно реформувати — її потрібно трансформувати.» [14, с.12]. Нейролінгвістичні підходи до навчання іноземних мов ґрунтуються на дослідженнях, що вивчають функціонування мозку під час засвоєння мов. Вони включають:

Нейролінгвістичне програмування (НЛП). НЛП передбачає використання технік, що допомагають студентам моделювати успішні мовні стратегії та змінювати негативні установки на позитивні. Це сприяє покращенню комунікативних навичок і мовної інтуїції.

Використання мозкових хвиль. Сучасні дослідження показують, що певні типи мозкових хвиль (наприклад, альфа-хвилі) можуть сприяти кращому засвоєнню нової інформації. Методи навчання, що включають медитації або релаксаційні техніки, можуть стимулювати ці хвилі.

Інтерактивні технології. Використання інтерактивних технологій, таких як віртуальна та доповнена реальність, дозволяє створити більш занурювальні та ефективні навчальні середовища, де студенти можуть практикувати мовні навички у реалістичних ситуаціях.

Психологічні аспекти формування мовних компетенцій. Формування мовних компетенцій значною мірою залежить від психологічних аспектів навчання. Основні психологічні фактори:

Мотивація. Мотивація є ключовим фактором успішного засвоєння іноземної мови. Вона може бути внутрішньою (інтерес до мови, бажання спілкуватися) або зовнішньою (потреба у мові для кар'єри, навчання) [9, с.174].

Тривога та стрес. Вивчення нової мови може супроводжуватися тривогою і стресом, що негативно впливає на навчальний процес. Створення психологічно комфортного середовища, де студенти не бояться помилок, є важливим для ефективного навчання.

Психологічна підтримка. Викладачі повинні надавати емоційну підтримку студентам, заохочуючи їхні зусилля та досягнення. Позитивне підкріплення допомагає підвищити самооцінку студентів і їхню впевненість у своїх силах.

Соціальна взаємодія. Спільне навчання та взаємодія з іншими студентами сприяє розвитку мовних навичок через реальні комунікативні ситуації. Соціальна підтримка з боку групи також може підвищити мотивацію та зменшити стрес.

Саморефлексія та саморегуляція. Заохочення студентів до саморефлексії та розвитку навичок саморегуляції допомагає їм краще контролювати свій навчальний процес, встановлювати цілі та знаходити ефективні стратегії для їх досягнення [12, с.6].

Ці теоретичні аспекти надають глибоке розуміння механізмів, що лежать в основі формування мовних компетенцій у студентів, та підкреслюють важливість інтеграції особистісно-орієнтованих і нейролінгвістичних підходів у сучасну освітню практику.

Роль викладача у застосуванні особистісно-орієнтованого підходу. Викладач відіграє надзвичайно важливу роль у впровадженні та ефективному застосуванні особистісно-орієнтованого підходу до навчання у вищих навчальних закладах. Це обумовлено тим, що саме від його професійних навичок, педагогічної майстерності та психологічної готовності залежить успішність цього підходу. Основною метою викладача у даному контексті є створення навчального середовища, яке сприяє індивідуальному розвитку

кожного студента, враховуючи його унікальні потреби, інтереси та здібності [12, с.4].

Одним з ключових аспектів ролі викладача є підтримка та мотивація студентів. Важливо, щоб викладач розумів мотиваційні чинники своїх студентів і активно їх підтримував. Внутрішня мотивація, яка базується на особистому інтересі до предмета та бажанні оволодіти новими знаннями, є найсильнішою рушійною силою у навчанні [5, с.83]. Викладач повинен створювати умови для виникнення та підтримки цієї мотивації, використовуючи різноманітні методи та прийоми [6, с.2]. Наприклад, він може включати в програму заняття, які відповідають особистим інтересам студентів, надавати можливість обирати теми для проектів та досліджень, які їх цікавлять. Позитивне підкріплення, визнання досягнень та надання конструктивного зворотного зв'язку також сприяють підвищенню мотивації. Крім того, викладач повинен бути прикладом для своїх студентів, демонструючи власну зацікавленість у предметі та готовність до постійного саморозвитку.

Ще одним важливим аспектом ролі викладача є використання інтерактивних методів навчання. Інтерактивні методи дозволяють активізувати процес навчання, зробити його більш динамічним і цікавим для студентів. До них відносяться групові дискусії, рольові ігри, симуляції, дебати, проекти та дослідження. Використання інтерактивних методів сприяє розвитку критичного мислення, комунікативних навичок, вміння працювати в команді та самостійності студентів. Викладач повинен уміти організовувати та проводити такі заняття, створюючи умови для активної участі кожного студента. Він повинен бути готовим до ролі фасилітатора, який спрямовує та підтримує навчальний процес, а не просто передає знання [8, с.3]. Це вимагає від викладача високого рівня професійної підготовки, гнучкості та творчого підходу до викладання.

Однією з ключових складових особистісно-орієнтованого підходу є оцінка і корекція індивідуальних навчальних потреб студентів. Викладач повинен мати здатність до постійного моніторингу прогресу студентів, виявлення їхніх сильних та слабких сторін, а також адаптації навчального процесу відповідно до цих потреб. Це може включати регулярні діагностичні оцінки, індивідуальні консультації, надання додаткових матеріалів та завдань, а також коригування навчального плану. Викладач повинен бути відкритим до зворотного зв'язку від студентів, готовим до змін та вдосконалення своєї педагогічної практики. Крім того, важливо забезпечити студентам можливість для саморефлексії та самостійного аналізу свого навчального процесу [8, с.5]. Це сприяє розвитку їхніх навичок саморегуляції, відповідальності та самостійності у навчанні.

Ефективне впровадження особистісно-орієнтованого підходу також потребує від викладача високого рівня комунікативних навичок. Викладач повинен вміти встановлювати довірливі стосунки зі студентами, створювати атмосферу взаємної поваги та підтримки. Він повинен бути готовим до відкритого діалогу, вміти слухати та враховувати думки та потреби студентів [6, с.5]. Це сприяє створенню комфортного психологічного клімату у класі, де студенти відчують себе безпечно і можуть вільно виражати свої думки та почуття.

Крім того, роль викладача у застосуванні особистісно-орієнтованого підходу включає постійне професійне зростання та саморозвиток. Викладач повинен бути готовим до постійного оновлення своїх знань та навичок, зокрема з використання новітніх технологій, методик та підходів до навчання [1, с.24]. Він повинен бути відкритим до нових ідей та інновацій, готовим до експериментів та впровадження нових підходів у свою педагогічну практику. Це включає участь у професійних семінарах, тренінгах, конференціях, а також самоосвіту та обмін досвідом з колегами [10, с.3].

Сучасні онлайн платформи відіграють важливу роль в оцінці ефективності особистісно-орієнтованого підходу до вивчення мов. Вони надають викладачам інструменти для індивідуального відстеження прогресу студентів, дозволяючи зібрати детальні дані про їхні успіхи та проблеми. Платформи, такі як Moodle, Blackboard, Duolingo for Schools та Kahoot!, дозволяють створювати персоналізовані навчальні плани, інтерактивні завдання та оцінювання, які адаптуються під індивідуальні потреби студентів. Викладачі можуть використовувати аналітичні інструменти для моніторингу активності, оцінок і залученості студентів, що допомагає своєчасно виявляти та коригувати проблемні аспекти навчання [11, с.2]. Крім того, онлайн платформи сприяють активному залученню студентів через інтерактивні елементи, такі як вікторини, форуми та групові проекти, що підвищує їхню мотивацію та залученість у навчальний процес.

Сучасні онлайн платформи також сприяють зворотному зв'язку між викладачами та студентами, що є ключовим елементом особистісно-орієнтованого підходу. Платформи, такі як Google Classroom і Edmodo, дозволяють легко організувати обговорення, надавати індивідуальні рекомендації та оцінювати роботи в режимі реального часу. Використання інтерактивних інструментів, таких як Padlet або Flipgrid, допомагає студентам активно висловлювати свої думки і отримувати миттєвий відгук [10, с.20]. Це сприяє більш глибокому розумінню матеріалу і покращує комунікативні навички. Загалом, онлайн платформи значно розширюють можливості для персоналізації навчання, роблячи його більш ефективним та орієнтованим на індивідуальні потреби кожного студента.

Результати дослідження. Дослідження доводить, що особистісно-орієнтований підхід значно впливає на формування мовних компетенцій студентів. Студенти, які навчалися за цим підходом, демонстрували кращі

результати у володінні іноземною мовою порівняно з тими, хто навчався за традиційними методами. Особливо помітним був прогрес у розвитку комунікативних навичок та впевненості у використанні мови. Використання індивідуальних навчальних планів, адаптованих під особисті потреби та інтереси студентів, дозволило максимально ефективно засвоювати навчальний матеріал. Студенти відзначали, що такий підхід сприяв більш глибокому розумінню мовних структур та лексики, а також розширенню культурних знань про країни, мова яких вивчалася.

Основні принципи особистісно-орієнтованого підходу включають адаптацію навчального матеріалу під індивідуальні потреби студентів, використання інтерактивних методів навчання та підтримку емоційного комфорту у класі. Дослідження показало, що ці принципи мають позитивний вплив на мотивацію студентів. Зокрема, студенти відзначали підвищення внутрішньої мотивації до навчання завдяки можливості вибору тем для досліджень та проектів, які їх цікавлять. Використання інтерактивних методів, таких як рольові ігри, дискусії та групові проекти, сприяло більш активному залученню студентів у навчальний процес та розвитку їхніх комунікативних навичок. Емоційна підтримка з боку викладача та створення позитивного психологічного клімату у класі також сприяли підвищенню ефективності навчання, зменшенню рівня стресу та тривоги під час вивчення іноземної мови.

В статті також розглянуто можливість інтеграції сучасних нейролінгвістичних методів у освітній процес. Використання нейролінгвістичного програмування (НЛП) дозволило створити більш ефективні стратегії навчання. НЛП сприяло розвитку навичок ефективного спілкування та саморегуляції, що дозволило студентам більш усвідомлено підходити до вивчення мови. Студенти, які брали участь у програмах з використанням НЛП,

відзначали підвищення їхньої впевненості у спілкуванні іноземною мовою та покращення навичок розуміння складних лінгвістичних структур.

Узагальнюючи, дослідження підтвердило, що особистісно-орієнтований підхід до навчання є ефективним для формування мовних компетенцій студентів у вищих навчальних закладах. Він сприяє підвищенню мотивації, залученості та ефективності навчання, а також дозволяє інтегрувати сучасні нейролінгвістичні методи, що підвищують якість освіти. Викладачі, які активно використовують цей підхід, створюють умови для максимально ефективного та комфортного навчання, що позитивно впливає на загальний розвиток студентів. Отримані результати сприятимуть покращенню методик навчання іноземних мов та підвищенню рівня мовних компетенцій студентів, що є важливим фактором їхньої успішної інтеграції у глобалізований світ.

Висновки. Впровадження особистісно-орієнтованого підходу до навчання у вищих навчальних закладах позитивно впливає на формування мовних компетенцій студентів. Даний підхід, який ставить студента у центр навчального процесу, дозволяє враховувати індивідуальні потреби, інтереси та здібності кожного учня, що сприяє підвищенню їхньої мотивації та залученості у навчання. Особистісно-орієнтований підхід сприяє створенню комфортного психологічного середовища, де студенти не бояться робити помилки і активно беруть участь у навчальному процесі. Використання диференційованих завдань, індивідуальних навчальних планів, інтерактивних та мультимедійних ресурсів дозволяє кожному студенту працювати у своєму темпі та з урахуванням власних інтересів. Інтеграція нових нейролінгвістичних підходів, таких як нейролінгвістичне програмування та методи стимулювання мозкової активності, також відіграє важливу роль у покращенні процесу вивчення іноземних мов. Використання цих методів дозволяє зробити навчання більш ефективним і цікавим, сприяючи глибшому засвоєнню матеріалу. Психологічні аспекти

навчання, такі як підтримка мотивації, зниження тривоги і стресу, соціальна взаємодія та розвиток навичок саморефлексії і саморегуляції, також є ключовими елементами успішного формування мовних компетенцій. Оцінка ефективності особистісно-орієнтованого підходу показала позитивні результати у досягненні навчальних цілей, підвищенні комунікативних навичок, задоволеності студентів та їхньому академічному прогресі. Це свідчить про те, що особистісно-орієнтований підхід є дієвим і перспективним методом навчання, який варто широко впроваджувати у вищих навчальних закладах.

Перспективи майбутніх досліджень у цій сфері включають подальшу інтеграцію новітніх технологій та нейролінгвістичних методик, розробку нових форм та методів адаптації навчального матеріалу, а також детальне вивчення психологічних аспектів навчання. Це дозволить ще більш ефективно реалізувати потенціал особистісно-орієнтованого підходу та забезпечити високий рівень мовної підготовки студентів у сучасних умовах.

Список використаних джерел

1. Арбузов В. О. Формування англомовної компетентності майбутніх фахівців в економічній галузі через продуктивні види мовленнєвої діяльності : кваліфікаційна робота магістра спеціальності 035 «Філологія» / наук. керівник Т. О. Пахомова. Запоріжжя : ЗНУ, 2023. 63 с.
2. Голуб І. Ю. Розкриття соціокультурного потенціалу лексичних одиниць з метою формування соціокультурної компетенції у процесі вивчення іноземних мов. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Вип. 42. Острог, 2014. С. 197–200.
3. Гусак Т. Методична автентичність при вивченні іноземних мов. Т. Гусак, Е. Гужва//Рідна школа, 2007, №2, С. 38-40.

4. Денгуб О. С. Формування мотиваційної компетентності майбутніх учителів до занять фізичною культурою засобами здоров'язберігаючих технологій навчання : магістерська робота студента групи ОПНМ-22 / науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент І. Є. Макаренко. Кривий Ріг : КДПУ, 2023. 95 с.
5. Кириченко А. В. Гейміфікація в освітньому процесі як засіб формування комунікативної компетентності молодших школярів : кваліфікаційна магістр. р-та, студентки VI курсу магістратури, 61 групи, спец. 013 «Початкова освіта» / наук. керівник: к. п. н., доцент І. С. Турчина / Факультет дошкільної, початкової освіти і мистецтв, Кафедра дошкільної та початкової освіти. Чернігів, 2023. 82 с.
6. Костенко Т. А. Формування мовної компетентності майбутніх фінансистів в умовах закладу вищої освіти : кваліфікаційна робота магістра спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» / наук. керівник Г. В. Локарева. Запоріжжя : ЗНУ, 2024. 82 с.
7. Марцин С. О. Методика формування комунікативних умінь учнів : метод. рек. до дисципліни / С. О. Марцин ; Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. Харків : ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2023. 41 с.
8. Махмудов І. Ш. Розвиток педагогічної майстерності викладачів-початківців закладів вищої освіти : кваліфікаційна робота магістра спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» / наук. керівник О. В. Пономаренко. Запоріжжя : ЗНУ, 2023. 67 с.
9. Сосновчик О. О. Розвиток мотивації учнів засобами проєктних технологій на уроках англійської мови у ЗЗСО : кваліфікаційна робота на здобуття ступеня вищої освіти «магістр» / О. О. Сосновчик ; МОН України ; ПВНЗ «МЕГУ ім. акад. С. Дем'янчука» ; Іст.-філолог. ф-т. ; Каф. романо-германські філології. Рівне, 2024. 74 с.

10. Юніна О. Є. Інноваційні технології викладання іноземних мов у закладах загальної середньої та вищої освіти : навч.-метод. посіб. [Електронне видання] / О. Юніна ; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». Полтава : Вид-во: ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2024. 169 с.
11. Файдевич А. В. Формування комунікативної культури майбутніх учителів у позааудиторній роботі : магістерська робота студентки гр. ЗОПНм-22 / науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент А. М. Король. Кривий Ріг : КДПУ, 2023. 81 с.
12. Шевченко Т. С. Розвиток комунікативної компетентності здобувачів освіти: кваліфікаційна робота / науковий керівник – канд. психол. наук, доцент Олена Олександрівна Халік. Кривий Ріг, 2023. 83 с.
13. Hattie, J., & Yates, G. C. R. Visible learning and the science of how we learn. Routledge, Taylor & Francis Group, 2014. 368 p.
14. Robinson, K., & Aronica, L. Creative schools: The grassroots revolution that's transforming education. Penguin Books, 2016. 320 p.
15. Rogers, C. R., & Freiberg, H. J. Freedom to learn. Merrill, 1995. 352 p.